

Protokół

7. posiedzenia, 6. sesyi, VI. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 19. stycznia 1895 r.

Początek posiedzenia o godzinie 11, minut 20 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy, J. O. Eustachy książę Sanguszko.

Sekretarze: Aleksander Barwiński, Duklan Słonecki, Zdzisław Tarnowski.

Obecnych posłów 104

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie, oznajmiając, że protokół 6. posiedzenia uznaje za przyjęty, nie wniesiono bowiem przeciwko niemu żadnych zarzutów.

Sekretarz p. Tarnowski odczytuje spis petycyi wniesionych po dzień 19. stycznia b. r., mianowicie od L. s. 622 począwszy do L. s. 686, zaś od L. s. 686 począwszy do końca, t. j. do L. s. 789; czyta spis petycyj sekretarz p. Słonecki. Petycyę przydzielono następującym komisjom:

Komisji podatkowej L. s.: 622, 625, 626

Komisji administracyjnej L. s.: 623, 636, 637, 639, 640, 646, 653, 723.

Komisji gospodarstwa krajowego L. s.: 624, 648.

Po odczytaniu petycyi L. s. 765, przemawia p. Sękowski i popierając tę petycyę, wnosi przekazanie jej do komisji gospodarstwa krajowego.

Przemawia p. Langie i wnosi odesłanie tej petycyi do Wydziału krajowego, jako komisji z poleceniem zdania sprawy w ciągu bieżącej sesyi.

Przemawia członek Wydziału krajowego, p. Romanowicz.

Przemawia Marszałek w sprawie formalnej. P. Langie cofa swój wniosek — po czem Izba przydziela pet. 765 komisji gospodarstwa krajowego.

Komisji budżetowej przydzielono następujące petycyę: L. s.: 627, 628, 629, 630, 632, 644, 645, 649, 650, 651, 655.

Po odczytaniu pet. L. s. 656, przemawia p. Franciszek Jędrzejowicz, popierając tę petycyę, po czem Izba przydziela ją komisji budżetowej.

Komisji budżetowej przydzielono dalej petycyę: L. s.: 657, 658, 660, 661, 662.

Po odczytaniu pet. L. s. 663, przemawia p. Sawczak, popierając tę petycyę, po czem Izba przydziela ją komisji budżetowej.

Komisji budżetowej przydzielono dalej petycyę L. s.: 665, 666, 668, 669, 682, 687, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 724, 725, 730, 733, 737, 740, 741, 743, 744, 746, 749, 750, 751, 759, 760, 761, 764, 766, 767, 778, 782, 783, 784, 788.

Po odczytaniu pet. L. s. 789, przemawia p. Brycezyński, popierając tę petycję, po czem Izba przydziela ją komisji budżetowej.

Z kolei przydziela Izba komisji petycyjnej następujące petycje L. s.: 631, 634, 664, 667, 683, 756, 762, 763.

Komisji prawniczej pet. L. s.: 633, 659.

Komisji drogowej pet. L. s.: 635, 638, 647, 714.

Komisji gminnej pet. L. s.: 641, 642, 643.

Po odczytaniu pet. L. s. 786, przemawia p. Stanisław Jędrzejowicz popierając tę petycję, po czem Izba przydziela ją komisji gminnej.

Dalej przydzielono komisji gminnej petycję L. s. 787.

Komisji kolejowej przydzielono pet. L. s.: 652, 654.

Komisji szkolnej przydzielono pet. L. s.: 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 684, 685, 686, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 728, 729, 731, 732, 736, 738, 739, 752, 753, 754, 755, 757, 758, 779, 780, 781.

Komisji przemysłowej przydzielono pet. L. s.: 735, 742.

Marszałek podaje do wiadomości Izby, iż udzielił p. Fedorowiczowi urlopu na jeden dzień, tudzież p. Pinińskiemu urlopu do dnia 26. stycznia b. r

Następnie zawiadamia Marszałek Izbę, że J. E. p. A. książkę Sapieha wniósł prośbę o urlop na dni 10, tudzież że p. Zdzisław Skrzyński prosił o urlop na 2 tygodnie

Izba w głosowaniu udziela pp.: Sapieżu i Skrzyńskiemu żądanych urlopów.

Przemawia w sprawie formalnej J. E. p. Dunajewski i wnosi przekazanie pet. L. s. 588, którą Izba przydziela komisji budżetowej, do komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Przemawia J. E. p. Dunajewski i wnosi przekazanie petycji L. s. i 419 i 444, przydzielonych niewłaściwie komisji budżetowej, do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

W sprawie formalnej przemawia p. Klemensiewicz i wnosi przekazanie petycji L. s.

281, przydzielonej niewłaściwie komisji petycyjnej, do komisji budżetowej, tudzież petycji L. s. 292 przydzielonej również komisji petycyjnej, do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Sekretarz p. Tarnowski czyta następujące pisma:

L. 5.586.

Do

Wysokiego Prezydium Izby Sejmowej
we Lwowie.

O d e z w a.

Jak świadczy załączona pod 1/. skarga Jana Czula de praes. 22. grudnia 1894, L. 5.586, zaskarżył on Pana Wojciecha Mizię o przekroczenie z §. 496 u. k.

Ponieważ P. Wojciech Mizia jako poseł na Sejm Krajowy obecnie w tym charakterze w Sejmie funguje, przeto podpisany c. k. Sąd uprasza Wysokie Prezydium Izby Sejmowej o wyjednanie u Izby Sejmowej zezwolenia na sądowe ściganie P. Wojciecha Mizia.

C. k. Sąd powiatowy.

Żywiec dnia 10. stycznia 1895.

Do Wysokiego Prezydium Izby Sejmowej
we Lwowie.

L. 34.

O d e z w a!

Jak świadczy załączona pod 1/. skarga de praes. 3. stycznia 1895, L. 35, zaskarżył Jan Czul z Jeleśni P. Wojciecha Mizię z Jeleśni o przekroczenie z §. 496 u. k.

Ponieważ P. Wojciech Mizia jest posłem na Sejm krajowy i obecnie w charakterze tym w Sejmie funguje, przeto podpisany c. k. Sąd uprasza Wysokie Prezydium Izby Sejmowej o wyjednanie u Izby Sejmowej zezwolenia na sądowe ściganie P. Wojciecha Mizia.

C. k. Sąd powiatowy.

Żywiec dnia 10. stycznia 1895.

Sekretarz p. Tarnowski wnosi odesłanie tych pism do komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Sekretarz p. Słonecki, czyta następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, że konieczność zmiany w rozmaitych kierunkach ustawy krajowej konkurencyjnej z dnia 15. sierpnia 1866 przez Wysoki Sejm już kilkakrotnie została uznana;

zważywszy, że wszelkie pod tym względem uchwały Wysokiego Sejmu nie mogły być przeprowadzone głównie z powodu przeszkód, wynikających z ustawy państwowej z dnia 7. maja 1874. (Dz. u. p. Nr. 50);

zważywszy, że przeszkody te w najnowszej ustawie z dnia 31. grudnia 1894. (Dz. u. p. z r. 1895 Nr. 7) zostały usunięte i ustawodawstwu krajowemu w §. 7. te same ustawy wyraźnie zastrzeżono prawo ustanowienia bliższych przepisów co do przeprowadzenia obowiązku do konkurencji kościelnej, nałożonego na wszystkie w owej ustawie wymienione osoby, zwłaszcza na tak zwanych forensów, następnie w §. 8, temuż ustawodawstwu zastrzeżono prawo zwolnienia parafian, utrzymujących kościoły filialne od obowiązku konkurowania do wydatków na kościół i budynki parafialne, szczególnie w tych przypadkach, gdyby przy takim kościele ekspozowany był osobny duchowny; niżej podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby po porozumieniu się ze wszystkimi Ordynaryatami naszego kraju w jak najbliższym czasie przedłożył projekt noweli do ustawy krajowej z dnia 15. sierpnia 1866, w którymby uwzględnione były wszelkie życzenia, objawione w dotychczasowych uchwałach Wysokiego Sejmu, o ileby tylko przeprowadzić się dały w ramach obowiązujących ustaw państwowych z dnia 7. maja 1874 i z dnia 31. grudnia 1894.

Lwów 19. stycznia 1894.

Wnioskodawca: Zoll.

A. Jędrzejowicz, G. Romer, Paszkowski, Szczepanowski, Onyszkiewicz, Popowski, Zamojski, Z. Tarnowski, August Gorajski, Weigel, Rutowski, Dydyński, J. Męciński, Duklan Słonecki, Brykczyński, Czaykowski, Sękowski, St. Tarnowski, Filip Zaleski, Niezabitowski, Kramarczyk, Dr. Ludwik Midowicz, Adam Skrzyński, Abrahamowicz, W. Rogoyski, St. Larysz-Niedzielski, Dworski, Czartoryski, Stan. Stadnicki, J. Vivien, Hoszard, Michalski, T. Merunowicz.

Marszałek oznajmia, że z wnioskiem tym postąpi stosownie do postanowień regulaminu.

Sekretarz p. Słonecki, czyta następujący wniosek:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm uchwali:

Wyznacza się dożywotnią pensję dla wdowy po śp. Oktawie Pietruskim.

Wnioskodawca: Stanisław Polanowski w. r.

J. Męciński, Z. Dembowski, F. Rozwadowski, Szeliski, Zamojski, Tadeusz Langie, Mikołaj Wolański, W. Struszkiewicz, Wodzicki, Onyszkiewicz, Ed. Micewski, Marchwicki, Z. Tarnowski, St. Badeni, Szczepanowski, Rutowski, Zdzisław Obertyński, Adam Jędrzejowicz, Abrahamowicz, J. Szeptycki, Popowski, St. Larysz-Niedzielski, Sękowski, Rosenstock, Czaykowski, Emil Torosiewicz, Julian Puzyna, E. Zagórski, Niezabitowski, D. Słonecki, Adam Skrzyński, Weigel, T. Merunowicz, Jan Gnoiński, St. Jędrzejowicz, Kramarczyk, Rayski, Dr. Midowicz, Romanowicz, W. Rogoyski, Hoszard, Z. Słonecki, Zoll, Dydyński, W. Gnoiński, Klemens Dzieduszycki, Łączyński, Klemensiewicz, Tyszkowski, Michalski, Dworski, St. Stadnicki, E. Raczyński, J. Stadnicki, St. Tarnowski (senior), Bobrzyński, Mikołaj Torosiewicz, J. Vivien, Schnell.

Marszałek oznajmia, że z wnioskiem tym postąpi stosownie do postanowienia regulaminu.

Sekretarz p. Słonecki czyta następujący wniosek:

W n i o s e k.

Ustawa o reprezentacji powiatowej zmienia się podług następujących zasad:

I. 1. W reprezentacji powiatowej mają się znajdować wszystkie warstwy i zawody ludności w stosunku siły podatkowej i liczebnej, a liczba mandatów ma być odpowiednio i jednakowo rozdzielona.

2. Od zasady dzisiejszej ustawy, mocą której „Rada powiatowa“ składa się z 26 członków (§. 7) i od zasady, że liczba członków Rady powiatowej na jedną grupę przypadająca, nie może nigdy przenosić dwunastu (§. 8), odstępuje się jako od rzeczy niesłusznej i wadliwej.

3. Reprezentacja ludności wiejskiej (rolniczej) dzieli się na dwie grupy gospodarskie, to jest gromady i obszary dworskie. Reprezentacja miast dzieli się również na dwie grupy, do pierwszej należałoby wszyscy, którzy czy to z osobistej kwalifikacji czy też z podatku mają prawo wyboru, a do drugiej należałoby robotnicy wogóle „ludność bezrolna“. (Dla grupy drugiej należałoby odpowiednią ilość przeznaczyć)

II. Zakres działania reprezentacji powiatowej oprócz wskazanego w dzisiejszej ustawie, określa się (zamiast §. 28) w następujący sposób:

1. Prawo wydawania opinii o ustawach i zarządzeniach, czy są dobre, albo złe dla ludności.

2. Prawo czynienia wniosków do Rządu i do władz ustawodawczych, aby wydane były ustawy i zarządzenia, jakich potrzeba dla dobra ludności tudzież, aby zaniechane były takie ustawy i rozporządzenia, które są szkodliwe dla ludności.

3. Prawo żądania wyjaśnień od władz rządowych powiatowych o zarządzeniach tychże władz i o zachowaniu się organów rządowych, — nawzajem zaś mają obowiązek dawania odpowiedzi na zapytania Rządu, Sejmu, Wydziału krajowego i Wydziału powiatowego.

Lwów dnia 19. stycznia 1895.

Wnioskodawca: Stanisław Potoczek w. r.

Huryk, Żardecki, Kramarczyk, Stręk, Mizia, Dr. Olpiński, Dr. Midowicz, Korol, Rożankowski,

Kułaczkowski. Klemensiewicz, Palch, Antoniewicz, Barabasz, A. Rayski, Hamorak.

Marszałek oznajmia, że zwnioskiem tym postąpi stosownie do postanowień regulaminu.

Sekretarz p. Tarnowski czyta następującą interpelację do c. k. Rządu:

I n t e r p e l a c y a

do Pana Komisarza rządowego.

Ponieważ w dniu 3. lutego 1894 została wniesiona interpelacja do Pana Komisarza Rządowego w sprawie karania naczelników gmin przez c. k. Starostwo za niestawienie się na sesje urzędowe czyli roki, a gdy mimo tego obecnie odbywa się już ostatnia sesja Sejmowa VI. peryodu wyborczego a odpowiedzi na powyższą interpelację dotąd nie otrzymano. —

Podpisani zapytują Wysoki Rząd, czy mogą liczyć na załatwienie powyższej interpelacji przy najmniej obecnie na ostatniej sesji Sejmowej?

Lwów dnia 19. stycznia 1895.

Interpelujący: W. Mizia.

Huryk, Kramarczyk, Rożankowski, Potoczek, Stręk, Palch, Weigel, Kowalski, Hamorak, Dr. Olpiński, Korol, Antoniewicz, Barabasz, Żardecki.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę poda do wiadomości Komisarza rządowego.

Sekretarz p. Barwiński czyta następujący wniosek:

W n i o s e k.

Z uwagi, że §. 8. ustawy z dnia 31. grudnia 1894 Nr. 7. (Dz. u. p.) usunięto już ustawowe przeszkody, które nie dopuszczały zwolnienia filialistów od niesłusznego, bo podwójnego ciężaru konkurencyjnego na kościół (cerkiew) macierzysty i filialny, tudzież na budynki parafialne;

zważywszy, że w kraju naszym zmiana §. 9. ustawy z dnia 15. sierpnia 1866 (Dz. u. p. Nr. 28) jest tembardziej konieczną i nagłą, że

nasze filie kościelne (cerkiewne) nie powstały u nas przez wyposażenie ze strony kościołów (cerkwi) macierzystych, ale wskutek złączenia i podporządkowania samoistnych dawniej parafij (unio per subjectionem), tak, że z 3.523 samoistnych probostw obrządku greckiego, pozostało po regulacji Józefińskiej w r. 1787 tylko 2.166 samoistnych parafij, a z tego mamy obecnie tylko 1.872 parafij z 1.317 filiami, wnosząc:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną ustawę:

Lwów 19. stycznia 1895 r.

Wnioskodawca:
Dr. Okuniewski w. r.

Huryk, Rożankowski, Barabasz, Herasymowicz, Teliszewski, Dr. Sawczak, Barwiński, Stręk, Mizia, Hamorak, Antoniewicz, Romańczuk, Kulańczowski, Kramarczyk.

U s t a w a

z dnia . . . . . mocą której zmieniony zostaje §. 9. ustawy z dnia 15. sierpnia 1866 (Dz. ust. kraj. Nr. 28) o pokrywaniu kosztów stawiania i utrzymywania budynków kościelnych (cerkiewnych) i parafialnych wyznania katolickiego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

§. 9. ustawy z dnia 15. sierpnia 1866 o konkurencji kościelnej przestaje obowiązywać, i ma odtąd brzmieć, jak następuje:

§. 9. Kościoły (cerkwie) filialne i budynki przeznaczone do zamieszkiwania i do gospodarstwa duchownych, którzy przy nich są ekspozowani, mają przy pomocy rozporządzalnego majątku tych kościołów (cerkwi) stawiać i utrzymywać ci, w których interesie te kościoły (cerkwie) albo budynki istnieją, jeżeli inne prawne zobowiązania pod tym względem nie zachodzą. Jednakże parafianie tych miejscowości, w których znajduje się odpowiedni, chociaż nie parafialny kościół publiczny (cerkiew publiczna),

ich staraniem utrzymywany, wolni są od konkurencji do wydatków na budynek kościoła macierzystego (cerkwi macierzystej). Od obowiązku konkurowania do wydatków na budynki parafialne uwalnia tylko osobna istniejąca w tym względzie umowa, albo okoliczność, że ekspozyt przy takim kościele (takiej cerkwi) za zezwoleniem Rządu przeznaczonym jest przez biskupa do samoistnego wypełniania wszystkich funkcji parafialnych.

Art II.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Wyznań i Oświaty.

Marszałek oznajmia, że z wnioskiem tym postąpi stosownie do postanowienia regulaminu.

Sekretarz p. Słonecki czyta następujący wniosek:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w interesie upowszechnienia w masach ludowych naszego kraju dobrodziejstw asekuracji od szkód ogniowych i na życie ludzkie, zasięgnął opinii kół fachowych, Wydziałów krajowych niektórych innych krajów koronnych, czeskiej Rady kultury krajowej, a wreszcie Wydziałów powiatowych w kraju — co do następujących pytań:

1) Czy, i w jakiej formie możnaby i w Galicyi zaprowadzić podobne związki rolników dla zbiorowej asekuracji od szkód ogniowych, jakie istnieją w Czechach, albo też na wzór rolniczych związków asekuracyjnych, jakie Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie od szeregu lat utrzymuje na Szląsku?

2) W jaki sposób możnaby dla ochrony posiadłości włościańskich od zadłużania i rozdrabniania skutecznie upowszechnić pomiędzy tą warstwą ludności zwyczaj zapewniania sobie funduszów na spłatę działów familijnych, wianowanie dzieci itp. większe wypłaty — w drodze asekuracji na życie?

3) O ile i w jakiej formie możnaby w tej akcji, mającej dobro ludu na celu, z pomyslnym skutkiem zużytkować współdziałanie Reprezentacji powiatowych?

O wyniku przedsięwziętych w tym kierunku badań zda sprawę Wydział krajowy, ewentualnie przedłoży odpowiednie wnioski na najbliższej sesyi.

Lwów dnia 19. stycznia 1895.

Wnioskodawca:

Teofil Merunowicz w r.

Weigel, Palch, Fruchtmann, Albin Rayski, Dr. Midowicz, Michalski, W. Rogoyski, Dworski, Mizia, Kramarczyk, Klemensiewicz, Romanowicz, Czyżewicz, Żardecki, Rutowski.

Marszałek oznajmia, że z wnioskiem tym przystąpi stosownie do postanowień regulaminu.

Sekretarz p. Tarnowski czyta następującą interpelację:

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

Podpisani zapytują Jaśnie Wielm. Pana Komisarza rządowego, co Rząd uczynić zamierza, ażeby c. k. Urzędy podatkowe i Dyrekcye skarbowe przy wymiarach należności bezpośrednich od spadków pośmiertnych, nie wymierzały opłat od długów ciążących na pozostałej realności, chociaż spadkobiercy takowe do inwentarza spadkowego podadzą,

a dalej przy kontraktach, cesyach, darowiznach dla tych sukcesorów, którzy otrzymują spłatę z tejsze realności w gotówce.

Lwów, 19. stycznia 1895.

Interpelujący: Fr. Kramarczyk.

W. Mizia, Potoczek, Stręk, Rożankowski, Huryk, Barabasz, Antoniewicz, Bryczyński, Dr. Midowicz, Klemensiewicz, Palch, Rayski, Weigel, T. Merunowicz.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę zakomunikuje p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Barwiński czyta następującą interpelację:

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana c. k. Komisarza rządowego przy Sejmie krajowym we Lwowie.

Ustanowioną §. 5. ustawy z dnia 19. kwietnia 1885 l. 47 Dz. u. p. płacę administratorów opróżnionych parafij, dotowanych poniżej kongruy, wyznaczało do niedawna c. k. Namiestnictwo we Lwowie po myśli swojego okólnika z dnia 16. kwietnia 1889 r. l. 20.533 w ten sposób, że administratorom parafij, dotowanych poniżej kongruy, przedkładającym stosowną deklarację, pozostawiało dochód z gruntów parafialnych, a resztę dopłacało z funduszu religijnego.

W ostatnich jednak czasach zmieniło c. k. Namiestnictwo swoje postępowanie w takich wypadkach, wyznaczając administratorom parafij, dotowanych poniżej kongruy, całą płacę z funduszu religijnego, i nie dopuszczając ich do używania gruntów parafialnych in parte salarii, pomimo przedłożonych deklaracyj.

Zważywszy, że przy wypuszczaniu w dzierżawę gruntów parafij opróżnionych powstają różne niedogodności i koszta zarówno dla funduszu religijnego, jak i dla administratorów takich parafij, a możliwy ewentualnie nieznaczny zysk z wydzierżawienia gruntów parafij opróżnionych nie stoi w żadnej proporcji do tych wielkich niedogodności — zapytują podpisani:

I. Z jakiego powodu odstąpił c. k. Rząd krajowy od swojej okólnikiem z dnia 16. kwietnia 1889 l. 20.533 ustalonej praktyki przy wyznaczaniu płacy administratorom opróżnionych parafij po myśli §. 5. ust. z d. 19. kwietnia 1885 l. 47 Dz. u. p.?

II. Czy nie zamierza Wysoki c. k. Rząd powrócić nazad do tejsze praktyki, wszechstronnie za odpowiednią uznanej?

Lwów dnia 19. stycznia 1895.

Interpelant: Longin Rożankowski w. r.

Huryk, Barabasz, Dr. Antoniewicz, Kramarczyk, Hamorak, Klemensiewicz, Kowalski, W. Rogoyski, Dr. Sawczak, Dr. Midowicz, Palch, Okuniewski, Kułaczkowski, Herasymowicz, Korol, Barwiński, Sembratowicz.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę poda do wiadomości Komisarza rządowego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej Brodzkiej na zaciągnięcie pożyczki w wysokości 19.400 zł. a. w.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wniosków p. Jana Gnoińskiego i Niedzielskiego co do statutu organizacyjnego dla autonomicznych urzędników powiatowych oraz wspólnego funduszu emerytalnego dla urzędników władz autonomicznych, powiatowych i gminnych.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji gminnej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie poboru denaturowanej soli dla bydła na podstawie ustawy z dnia 30. marca 1893 Nr. 65 Dz. u. p.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje;

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uznania 10 szpitali w Bośni i Hercegowinie za szpitale publiczne.

Sprawozdawca p. Hozard, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie wykonania ustawy o poborze krajowych opłat konsumcyjnych.

Sprawozdawca p. Sawczak, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uzupełnienia etatu oddziału techniczno-drogowego.

Sprawozdawca p. Edward Jędrzejowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie koncesyi do poboru opłat mytniczych na rzecz utrzymania dróg gminnych Bugaj-Otałęż i Krasne-Tymbark.

Sprawozdawca p. Edward Jędrzejowicz, czyta powyższe sprawozdanie zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu koncesyi do poboru opłat mytniczych na rzecz utrzymania dróg gminnych Bugaj-Otałęż i Krasne-Tymbark.

Art. 1.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do poboru myta:

1.

Na drodze gminnej Bugaj-Otałęż Wydziałowi powiatowemu w Mielcu jako władzy nadzorującej na rzecz tejże drogi, do utrzymywania której obowiązane są zresztą gminy i obszary dworskie, przez których terytorium omycona droga przechodzi, uiszczają prestacje w myśl postanowień ustawy.

Opłatę myta drogowego pobierać należy według następującego wymiaru:

1. Myto na stacji w Jaślanach:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzegu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

2. Myto na stacyi w Otałęży:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

2.

Na drodze gminnej Krasne-Tymbark Wydziałowi powiatowemu w Limanowej jako władzy nadzorującej na rzecz tejże drogi, do utrzymania której obowiązane są zresztą gminy i obszary dworskie, przez których terytorium omycona droga przechodzi, uiszczać prestacje w myśl postanowień ustawy.

Opłatę myta drogowego w Zawadce pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Art. II.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, zrebęta, owce, kozy i świnię do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie całego projektu uchwały *en bloc*.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek przyjęcia całego projektu uchwały *en bloc*, po czem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzeciem czytaniu.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie koncesyi na pobór opłat mytniczych probostwu w Leżajsku od przewozu przez rzekę San w Rzuchowie i czterem obszarom dworskim ordynacyi łańcuckiej od przewozów przez rzekę Wisłok w Gniewczynie łańcuckiej, Czarnej, Biało-brzegach i Budach łańcuckich.

Sprawozdawca p. Edward Jędrzejowicz. czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu koncesyi na pobór opłat mytniczych probostwu w Leżajsku od przewozu przez rzekę San w Rzuchowie i czterem obszarom dworskim ordynacyi łańcuckiej od przewozów przez rzekę Wisłok w Gniewczynie łańcuckiej, Czarnej, Biało-brzegach i Budach łańcuckich.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, nadaje się prawo do pobierania opłat mytniczych pod warunkiem utrzymania przedmiotów omyconych w dobrym stanie i własnym kosztem, a mianowicie:

1.

Probostwu w Leżajsku, powiatu łańcuckiego, od przewozu przez rzekę San w Rzuchowie podług następującej taryfy.

a) od jednej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 1 (jeden) ct.;

b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzęzonego 3 (trzy) ct.;

c) od jednego źrebięcia do dwóch lat 1 (jeden) ct.;

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarmie, krowy, jałownika, bukała i trzylatki 3 (trzy) ct.;

e) od jednego cielęcia, nie mającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 1 (jeden) ct.

2.

Obszarowi dworskiemu ordynacyi Łańcuckiej powiatu Łańcuckiego, od przewozu na rzece Wisłoku w Gniewczynie Łańcuckiej.

3.

Obszarowi dworskiemu ordynacyi Łańcuckiej powiatu Łańcuckiego, od przewozu na rzece Wisłoku w Czarnej.

4.

Obszarowi dworskiemu ordynacyi Łańcuckiej powiatu Łańcuckiego, od przewozu na rzece Wisłoku w Białostrzegach.

5.

Obszarowi dworskiemu ordynacyi Łańcuckiej powiatu Łańcuckiego, od przewozu na rzece Wisłoku w Budach Łańcuckich.

Od każdego z tych czterech myt, pod pozycją 2, 3, 4 i 5, wyszczególnionych, pobierać należy opłatę mytniczą podług następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzegu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzegu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów i od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 1 (jeden) ct.

Wyjątek stanowią bydła ssące przy matakach, które są wolne od opłaty myta.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz i nierogacizny $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Art. II.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej. Sprawozdawca wnosi przyjęcie całego projektu uchwały *en bloc*.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek, poczem przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba cały projekt uchwały w trzeciem czytaniu.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesyi na pobór opłat mytniczych:

1. Radzie powiatowej w Tarnopolu na drodze powiatowej Tarnopol-Brody;

2. Radzie powiatowej w Stryju na drodze pow. Słobódka-Sokołów;

3. Radzie powiatowej w Złoczowie na drodze powiatowej Złoczowsko-Ożydywskiej;

4. Radzie powiatowej w Kamionce strumiłowej na drodze pow. z Jabłonówki do Chołojowa.

Sprawozdawca p. Edward Jędrzejowicz, czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu koncesyi na pobór opłat mytniczych:

1. Radzie powiatowej w Tarnopolu na drodze powiatowej Tarnopol-Brody;

2. Radzie powiatowej w Stryju na drodze powiatowej Słobódka-Sokołów:

3. Radzie powiatowej w Złoczowie na drodze powiatowej Złoczowsko - Ożydowskiej ;

4. Radzie powiatowej w Kamionce strumiłowej na drodze powiatowej z Jabłonówki do Chołojowa.

Art 1.

Radom powiatowym w Tarnopolu, Stryju, Złoczowie i Kamionce strumiłowej nadaje się na lat 5 od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania opłat mytniczych, pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych w dobrym stanie, kosztem właściwych funduszków powiatowych. a mianowicie :

1.

Radzie powiatowej w Tarnopolu prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Tarnopol-Brody, na dwóch stacjach podług następującego wymiaru :

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct. ;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct. ;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

2.

Radzie powiatowej w Stryju prawo do pobierania myta na drodze powiat. Słobódka - Sokółów, podług następującego wymiaru :

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct. ;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct ;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

3.

Radzie powiatowej w Złoczowie prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Złoczowsko - Ożydowskiej, na dwóch stacjach a to pod Złoczowem i Białym kamieniem, podług następującego wymiaru :

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct. ;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct. ;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Z dniem wejścia w wykonanie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą koncesya z d. 4. grudnia 1890 (dz. u. kr. Nr. 3. z r. 1891.), którą nadanem było Radzie powiatowej w Złoczowie prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Złoczowsko Ożydowskiej.

4.

Radzie powiatowej w Kamionce strumiłowej prawo do pobierania myta na drodze powiatowej z Jabłonówki do Chołojowa w Połonicznej, podług następującego wymiaru :

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct. ;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct. ;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Pobór myta na drodze powiatowej z Jabłonówki do Chołojowa rozpocznie się dopiero po oddaniu tej drogi do użytku publicznego na długości ośmiu kilometrów.

Art. II.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie całego projektu uchwały *en bloc*.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek, poczem przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku p. Struszkiewicza w sprawie wprowadzenia w życie ustawy o kredycie melioracyjnym.

Przemawia p. Struszkiewicz uzasadniając swój wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi odesłanie tego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku p. Stanisława Dzieduszyckiego o przymusowe tępienie myszy polnych.

Przemawia p. Stanisław Dzieduszycki, uzasadniając powyższy wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi odesłanie go do komisji gospodarstwa krajowego.

Podczas tego przemówienia oddaje Marszałek przewodnictwo Zastępcy Marszałka krajowego J. E. X. Metropolicie Sembratowiczowi.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek odesłania wniosku p. Stan. Dzieduszyckiego do komisji gospodarstwa krajowego.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku p. Michalskiego w sprawie wprowadzenia języka polskiego jako urzędowego w urzędach kolei państwowych, pocztowych i w żandarmeryi.

Przemawia p. Michalski, uzasadniając powyższy wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi odesłanie tego wniosku do komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji budżetowej o prośbie Reprezentacji gminy miasta Przemyśla o czasowe uwolnienie od dodatków do podatków dla funduszu krajowego tudzież od wszelkich podatków i dodatków gminnych tych budynków w Przemyślu, które będą wybudowane w miejscy 42 domów przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Sprawozdawca p. Goldmann, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek :

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy :

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o czasowem uwolnieniu od podatku dla funduszu krajowego tudzież od wszelkich podatków i dodatków gminnych, tych budowli w kr. wolnem mieście Przemyślu, które będą nowo wybudowane w miejscy 42. domów, wykazanych osobną przez Magistrat miasta Przemyśla sporządzoną konsygnacją, jako przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje ;

Art. I.

Budowle, które w celu poprawy stosunków zdrowotnych król. wolnego miasta Przemyśla, będą nowo zbudowane w miejscy 42 domów, wykazanych osobną przez Magistrat miasta Przemyśla sporządzoną konsygnacją, jako przeznaczonych na zburzenie, wolne będą od dodatku do podatku dla funduszu krajowego, tudzież od wszelkich podatków i dodatków gminnych na taki przeciąg czasu, na jaki budowle te odnośną

ustawą państwową, pod warunkiem zbudowania ich w terminie tą ustawą oznaczonym, uwolnione będą od państwowego podatku domowoczynszowego.

Art. II.

Wykonanie ustawy tej polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek, po czym przyjmuje cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt ustawy w trzecim czytaniu.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Antoniego Mroczkowskiego i innych o wliczenie lat służby do emerytury.

Sprawozdawca p. Rayski, czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Nad petyciami Jana Mroczkowskiego L. 167, Atanazego Hyka L. 177, Anatola Rozdolskiego L. 293, Hilarego Strońskiego L. 414 i Jana Częstucha L. 348 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

2. Petycje Emila Wyszomirskiego L. 166, Filipiny Kalinowiczowej L. 319, Konstantego Pyndzyna L. 415, Jakóba Nabaka L. 163 i Cyryli Starkłówniej L. 331, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową, ewentualnie do przedłożenia odpowiednich wniosków.

Izba głosując oddzielnie nad każdym ustępem wniosku komisji uchwała oba ustępy tego wniosku bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Zamarstynów o cofnięcie linii akcyzowej do granicy między Lwowem a Zamarstynowem albo o wciągnięcie całego Zamarstynowa w rejon akcyzowy lwowski.

Sprawozdawca p. Merunowicz, czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gminy Zamarstynów w powiecie lwowskim o uchylenie szkód i niedogodności na jaką ona narażoną jest w skutek przecięcia jej przez połowę linią akcyzową miasta Lwowa, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do dokładnego zbadania przytoczonych w niej okoliczności ewentualnie do poparcia w drodze właściwej.

Przemawia p. Goldmann i wnosi, aby pod głosowanie poddano osobno część pierwszą wniosku a osobno część drugą, która brzmi: „ewentualnie do poparcia w drodze właściwej“.

Przemawia sprawozdawca p. Merunowicz.

Podczas tego przemówienia obejmuje Marszałek przewodnictwo obrad.

Izba w głosowaniu uchwała obie części wniosku komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w przedmiocie udzielenia Władysławowi Ortyńskiemu, prowizorycznemu dozorczy melioracyjnemu *veniae aetatis*.

Sprawozdawca p. Michalski, czyta powyższe sprawozdanie zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy udzielić

Władysławowi Ortyńskiemu urodzonemu dnia 10. czerwca 1847 r. *veniam aetatis* celem uzyskania stałej posady dozorczy melioracyjnego przy krajowym biurze melioracyjnym.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Babice oraz 11. okolicznych gmin pow.

Bialskiego, z zażaleniem na sposób wydobywania szutru z rzeki Soły.

Sprawozdawca p. Żardecki, czyta powyższe sprawozdania zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gminy Babice oraz 11. gmin sąsiednich powiatu bialskiego z zażaleniem co do eksploatacyi szutru w rzece Soła, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do wszechstronnego zbadania i stosownie do wyniku tychże badań, odpowiedniego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Propozycya Wydziału krajowego w sprawie wyboru 4 członków i 2 zastępców członków Rady nadzorczej Banku krajowego.

Marszałek oznajmia, że wybór ten usuwa z porządku dziennego.

Marszałek zamyka posiedzenie oznajmiając, iż najbliższe odbędzie się we wtorek dnia 22. stycznia b. r. o godzinie 11. rano, tudzież, że porządek dzienny będzie posłom rozesłany.

Koniec posiedzenia o godzinie 1. minut 45. po południu.

Marszałek krajowy:

Eustachy Sanguszko w. r.

Sekretarze:

Słonecki w. r.

Tarnawski w. r.

